

**Lazerinio aparato „STP-99”
naudojimo
profilaktikai ir gyvuliams gydyti rekomendacijos**

Šios rekomendacijos nustato nešiojamų lazerinių aparatų „STP-99” naudojimo tvarką apdorojimui, profilaktiniam ir pagreintam gyvulių įvairių susirgimų gydymui.

Aparate „STP-99” panaudoti unikalūs lazeriniai skleidėjai, kuriuose spindulių kiekis, galingumas ir tarpusavio išsidėstymas yra optimalūs gydymui, jie nėra kenksmingi pacientui bei gydančiam specialistui. Aparato konstrukcija sukurta atsižvelgiant į jo paskirtį.

Rekomendacijos sudarytos remiantis įvairiuose Rusijos regionuose ir užsienio šalyse sukaupta „STP” ženklo lazerinių aparatų naudojimo daugiamete patirtimi.

1. BENDROS NUOSTATOS

Perkeliamo lazerinio aparato „STP-99” veikimas pagrįstas žemo intensyvumo lazeriniu spinduliavimu artimajame infraraudoname spektre.

Aparatas „STP-99” naudojamas smulkių ir stambių galvijų jauniklių bei suaugusių gyvūnų - arklių, kiaulių, didžiųjų veislių šunų, kailinių žvėrelių profilaktiniam apdorojimui, taip pat pagreintam šių gyvūnų įvairių susirgimų gydymui **nenaudojant medikamentų**.

Profilaktinis apdorojimas atliekamas gyvulininkystės produktyvumo didinimo tikslais, sąnaudų mažinimo dėka sergamumo sumažėjimo, bandos išlikimo, primilžių, prieauglio bei priesvorio didinimo.

Indikacija lazerinio aparato naudojimui yra **bet kokio uždegiminio proceso**, vykstančio vidaus organuose arba ant gyvūno išorinių dangų, gydymas skirtingose eigos stadijose.

Lazerinis aparatas gali būti naudojamas tiek pagrindiniam susirgimui gydyti, tiek skausmo, dieglių ar ligų pasekmių (trauminių odos pažeidimų arba arachnoentomozių) simptomams šalinti, organų funkcijoms po invazijų atkurti.

Dažniausiai gydymas lazeriu atliekamas atskirai, bet gali būti naudojamas kartu su medikamentiniais metodais (sunkūs arba vėlai diagnozuoti uždegiminiai procesai; invaziniai susirgimai).

Visais atvejais lazeriniai metodai žymiai supaprastina gydymo procesą ir sumažina trukmę, todėl sumažėja gydymo išlaidos, mažėja recidyvų, lėtinių ir antrinių susirgimų atsiradimo tikimybė. Reikia pažymėti, kad lazerio spinduliuotė niekaip nesusijusi su radioaktyviu spinduliavimu. Didelis kiekis infraraudonojo diapazono šviesos bangų yra gamtoje ir pas kiekvieną šiltakraujį gyvūną. Tyrimai parodė, kad nėra jokių žalingų šalutinių poveikių sergančiam gyvūnui ir gydančiam specialistui.

Aparatas „STP-99” pagamintas kaip kilnojamas autonominis įrenginys, kurio korpuse įmontuota elektroninės schemos plokštė ir puslaidininkių lazeriniai diodai.

Lazerio spindulio prasiskverbimo gylis viršija 70 cm.

Lazerinio aparato „STP-99” apibendrinta naudojimo metodika:

1. Gydantis specialistas laiko aparatą už rankenėlės taip, kad lazeriniai spinduliuotuvai būtų virš apdorojamo gyvūno.
2. Darbinė dalis tolygiai juda išilgai gyvūno kūno arba išilgai paršelių lizdo, išlaikant 10-25 cm atstumą nuo apdorojamo paviršiaus.

Reikia turėti galvoje štai ką:

1. Juo anksčiau pradėtas gydymas, juo jis trumpesnis bei veiksmingesnis.
2. Lazerinio aparato naudojimo efektyvumas seniems gyvūnams gydyti yra mažesnis, nei gydant jauniklius. Tai susiję su bendru imuniteto sumažėjimu.
3. Seansų trukmė ir jų skaičius kiekvienu konkrečiu atveju priklauso nuo susirgimo sunkumo, pažeistos vietos dydžio, gyvūno amžiaus, rūšies ir masės, todėl žemiau pateikiami vidutiniai rodikliai, kurie gali būti didesni arba mažesni, priklausomai nuo sveikimo eigos ir konkrečių sąlygų.

4. Visi metodai parengti ir gydymo trukmė numatyta „STP“ lazeriniams aparatams.

Už kitų lazerinių aparatų naudojimo pagal mūsų metodiką pasekmes įmonė „STP“ neatsako.

Ypatingą dėmesį rekomenduojama skirti skyreliui „PROFILAKTINIS APDOROJIMAS“, nes bet koku atveju lengviau užkirsti ligai kelią, nei ją gydyti.

2. PROFILAKTINIS APDOROJIMAS

Gyvūnų profilaktinis apdorojimas lazeriniais aparatais leidžia žymiai sumažinti įvairių susirgimų riziką.

Patelių apdorojimas prieš ir po jauniklių atsivedimo palengvina gimdymo procesą, sumažina veisimosi organų susirgimų atsiradimo tikimybę (endometritų, mastitų ir pan.), didina jauniklių imunitetą.

Jauniklių lazerinė profilaktika sumažina įvairių ligų atsiradimo riziką, gyvūnai retai serga arba serga lengvesne forma. Be to, pastebimas masės didėjimas nepadidinus raciono, ženklus vegetatyvinės nervų sistemos tonuso padidėjimas. Gyvūnai, apdoroti lazeriu, vystosi greičiau, nei nepaėję apdorojimo jų bendraamžiai.

Žemiau pateikiama profilaktinio apdorojimo metodika skirtingose gyvūno vystymosi stadijose.

Laktacijos laikotarpis - 1-2 kartus per savaitę išoriškai apdorojamas tešmuo (pieno liaukų sritis) 1-2 min. iš bet kurios pusės.

Prieš atsivedimą - patelės apdorojamos per bet kurias dvi iš 4-5 dienų prieš planuojamą gimdymą, po 1 seansą per dieną, kurio trukmė:

- galvijams, arkliams, paršavedėms — 1-2 min.
- smulkiems galvijams, stambių veislių šunims — 1 min.

Apdorojama pilvo sritis, gimda ir pieno liaukos.

Po atsivedimo - apdorojimas atliekamas 2-3 dienų laikotarpyje po gimdymo, po 1 seansą per dieną. Seanso trukmė tokia pati, kaip ir prieš atsivedimą. Sunkaus gimdymo, kokių nors pažeidimų atveju, esant padidintai mastito atsiradimo arba veisimosi organų susirgimų rizikai, patariama padidinti seanso trukmę 1 min.

Jauniklių apdorojimas - visą mėnesį naujagimiai apdorojami 2-3 kartus per savaitę, skiriant po 1 min. kiekvienam (paršiukų lizdai - 2 min.). Aparatas stumiamas lengvu judesiu išilgai gyvūno kūno. Vėliau rekomenduojama atlikti jauniklių apdorojimą du kartus per savaitę, seanso trukmė - 1 min. Gyvuliams pasiekus šešerių mėnesių amžių, rekomenduojama apdoroti juos profilaktiškai 2 kartus per savaitę (pavasarij ir rudeni) po 1 seansą, trukmė 1-2 min. visam kūnui. Blogėjant laikymo ir šėrimo sąlygoms, tikslinga atlikti profilaktinį apdorojimą 3 kartus per savaitę arba pailginti seanso trukmę viena minute.

Profilaktinį apdorojimą patariama atlikti pagal specialiai parengtą plano grafiką, kuriame būtų nurodyta gyvūnas, procedūrų trukmė ir apdorojimo sritis.

3. GYVULIŲ GYDYMAS

Gydant įvairius susirgimus, šalinant simptomus arba ligos pasekmes, lazerio spinduliai nukreipiami į pažeistą vietą (organą). Didelis lazerio spindulio prasiskverbimo gylis į gyvūno kūną leidžia atlikti gydymą iš bet kurio specialistui patogaus šono, bet reikėtų atsižvelgti į tai, kad didėjant atstumui iki apdorojamo paviršiaus spinduliavimo galia mažėja.

Gydymo efektyvumui didinti patariama kiekvieno seanso metu, be pažeistos vietos, 1 min. skirti viso kūno apdorojimui.

Žemiau pateikiama metodika įvairių susirgimų grupėms gydyti.

4. BENDRI IR CHIRURGINIAI SUSIRGIMAI

Sutrenkimai, patempimai, išnirimai, plyšimai, žaizdos, išorinės opos, nudegimai, abscesai, hematomos, išvaržos, pabrinkimai, vandenė - kasdien vienu 1 min. truncančiu seansu apdorojama pažeista vieta iki pilno pasveikimo arba kol atsiras pastovūs pasveikimo požymiai. Maksimalus gydymo kursas - 8 dienos, vidutinis - 3-4 dienos.

Šnarių uždegimas, lūžiai - kasdien vienu 1 min. trukmės seansu apdorojamas pažeistas šnarys arba galūnė iki aiškių pasveikimo požymių atsiradimo. Vidutinis gydymo kursas - 4-6 seansai.

5. KVĖPAVIMO ORGANŲ LIGOS

Lazeriniai aparatai naudojami praktiškai visiems kvėpavimo organų susirgimams gydyti.

Laringitas, faringitas, bronchitas, bronchopneumonija, pneumonija - apdorojamas gyvūno kaklo ir krūtinės ląstos viršus, po 1 seansą, trunkantį 1-2 min., kasdien. Maksimali gydymo kurso trukmė - 8 dienos, vidutinė - 4-5 dienos. Sunkiais atvejais (apleista pneumonija) gydymas lazeriu derinamas su medikamentiniu, ir apdorojimą lazeriu rekomenduojama atlikti per pirmas dvi valandas po vaisto įvedimo, seanso trukmė buvo nurodyta aukščiau.

Gydant **rinitą ir haimoritą**, išoriškai apdorojami gyvūno snukis ir kaklas, po vieną seansą kasdien, trukmė - 1 min. Gydoma, kol išnyks klinikiniai susirgimo požymiai. Vidutinė kurso trukmė - 3-4 dienos.

6. VIRŠKINIMO SISTEMOS ORGANŲ LIGOS

Visų virškinimo sistemos organų ligų atvejais apdorojamas gyvūno kūnas nuo kaklo iki analinės angos, kasdieninio seanso trukmė - 1-2 min. Gydoma, kol išnyks klinikiniai požymiai, vidutinė gydymo kurso trukmė - 4-5 dienos.

7. ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ SISTEMOS LIGOS

Esant šios grupės vidaus organų susirgimams apdorojama atitinkamo organo sritis, seanso trukmė - 1 min. Gydoma, kol pasirodys pasveikimo požymiai. Jei nepastebimi sveikimo požymiai, po ketvirto seanso gydymas nutraukiamas.

8. INVAZINIAI SUSIRGIMAI

Visų **išgydomų invazinių susirgimų** atvejais gydymas lazeriu naudojamas uždegiminiams procesams slopinti ir pažeisto organo funkcijoms atstatyti po naikinimo vaistais ir sukėlėjo šalinimo iš gyvūno organizmo. Apdorojama pažeista vieta (organas), po vieną seansą, trunkantį 1-2 min., kasdien iki pastebimo gyvūno būklės pagerėjimo. Vidutinė gydymo trukmė - 5-6 dienos.

9. VEISIMOSI ORGANŲ LIGOS

Mastitai - apdorojama pieno liaukų sritis, po 1 seansą, trunkantį 1-2 min., kasdien, iki visiško pasveikimo. Vidutinė gydymo trukmė - 4-6 dienos.

Ginekologiniai susirgimai - apdorojama išorinė gimdos sritis po 1 seansą, trunkantį 1-2 min., kasdien iki klinikinių simptomų išnykimo. Vidutinė gydymo trukmė - 4-5 dienos.

Orchitas, postitas - apdorojama sėklidžių ir apyvarpės sritis; po 1 seansą, trunkantį 1-3 min., kasdien iki visiško pasveikimo. Vidutinė gydymo trukmė - 3-5 dienos.

Dėmesio! Dėl ribotos apimties šiose Rekomendacijose pateikiamas nepilnas sąrašas susirgimų, kurių prevencija arba gydymas lazeriniu aparatu yra įmanoma. Yra, pavyzdžiui, informacijos apie sėkmingą nekrobakteriozės, šunų maro (maro komplikacijos - plaučių uždegimo) gydymą; paršavedžių apdorojimas paskutinę savaitę prieš paršiavimąsi padeda išvengti paršelių pabrinkimo ir pan.

Reikia nuolat atsiminti, kad indikacija lazerio spinduliams naudoti yra bet koks išorės ir vidaus organų uždegiminis procesas, daug įvairių infekcinių susirgimų. Aparato naudojimo metodika yra universali, visais atvejais apdorojama pažeista vieta arba organas. Pavyzdžiui, serozinė ir fibrinozinė mastito formos gydomos vienodai.

Lazerinius aparatus siūloma naudoti plačiau, taikant bendrus darbo su lazeriniais aparatais principus.

Procedūrų ir apdorojimo kurso trukmę kiekvienu konkrečiu atveju nustato gydantis specialistas, remdamasis Rekomendacijose nurodytais vidutiniais rodikliais.

Suminis vieno apdorojimo laikas, esant poreikiui (keli susirgimai), gali siekti 10-15 min., o vieno kurso trukmė - 12 dienų be kokios nors žalos gyvūnui.